

som det for mig har været afgørende at faa ændret, og jeg har ikke kunnet foreslaa dem ændrede i anden Retning end den, jeg her har angivet. Da Ændringerne ikke have fundet Tilslutning, har min Stilling maattet blive den, at jeg ikke kan anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

Hvad de enkelte Ændringsforslag, som jeg har deltaget i, angaar, har jeg jo omtalt, hvorledes jeg slutter mig bestemt til Forslaget om, at Tyende skal have Valgret, og til det Forslag, som det ærede Medlem for Vervingen (Holm) og jeg have stillet om, at Valgmenighedsmedlemmer ikke skulle være valgbare til Menighedsraadene. Jeg har allerede før givet mine Grunde dertil og kan dermed anbefale deres Vedtagelse. Der er imidlertid endnu et Forslag, som jeg ikke blot har deltaget i at stille, men hvor jeg tror, at jeg sammen med et andet Medlem var den første, der stillede et i denne Retning gaaende Ændringsforslag. Det er Forslaget til § 25 under Nr. 52. Jeg maa beklage, at jeg først, da Betænkningen var trykt, opdagede, at mit Navn er faldet ud som Medforslagsstiller. Jeg er altsaa absolut Medforslagsstiller dertil, ja i den Grad, at det er det af Flertallets Ændringsforslag, som jeg lægger mest Vægt paa. Det ærede Medlem, der sammen med mig stillede et i samme Retning gaaende Ændringsforslag, ønskede ligesom jeg i og for sig at gaa videre. Vi mente ikke, at der var nogen Mening i at begrænse Indstillingsretten til tre, vi mente, at man skulde give baade Mindretallene og Flertallet en større Ret, end der herigennem er givet. Vi mente, at naar et Mindretal i en Menighed overhovedet var stort nok til at faa valgt et Medlem til Menighedsraadet, skulde dette Mindretal ogsaa ved ethvert Præstevalg være i Stand til at faa medindstillet til Ministeriet den Ansøger, som de fandt bedst skikket. Hvis der, som man kunde tænke sig, var 7 Menighedsraadsmedlemmer, som hver foretrak sin Ansøger, skulde det meddeles Ministeriet. Det vilde være en Oplysning om, at der stod Ministeriet — og med Rette — ganske overordentlig fast i Valget. Og paa den anden Side skulde et Menighedsraad, naar alle dets Medlemmer vare enige om at ønske en bestemt Mand til Præst, kunne indskrænke sig til at indstille denne. Jeg kan ikke sige andet, end at jeg vilde have foretrukket denne Indrømmelse, ikke blot til Flertallet, men særlig ogsaa til Mindretallene. Da der imidlertid ikke kunde være Tale om

at faa en saadan Bestemmelse vedtagen, sluttede jeg mig til det foreliggende Forslag, som dog i alt Fald sikrer, at et nogenlunde talrigt Mindretal altid vil kunne faa sin Mening gjort gældende ved Indstillingen af Præst.

Endelig skal jeg til Slut omtale de Hovedændringsforslag, der ere stillede, dels af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), dels af det ærede Medlem for Vervingen (Holm). Hvad det ærede sidstnævnte Medlems Forslag angaar, vil jeg allerede af den Grund ikke kunne slutte mig til det, at han har set sig nødsaget til at udelukke København og Købstæderne. Ganske vist har han kun gjort det af den Grund, at han ikke er i Stand til at sige, hvorledes Præstevalget i Byerne bør være, men i et saa alvorligt og saa betydende Spørgsmaal gaar det sandelig ikke an ikke at vide, hvorledes man vil stille sig over for Byerne, saa at saa store Dele af Befolkningen, som her er Tilfældet, ville være ganske udelukkede, hvis hans Forslag bliver vedtaget. Man kan ikke i et saadant Samfundsspørgsmaal vedtage en Lov, der slutter med at sige, at denne Lov gælder ikke for Færøerne, Købstæderne og København. Selv fraset dette kan jeg dog heller ikke slutte mig til de lignende Forslag fra det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), fordi de ganske sikkert gaa meget videre i Retning af at lægge hele Bestemmelsen af vor Kirkes fremtidige Stilling i Massernes Haand; thi det er jo ganske sikkert, at naar man her, som Forslaget gaar ud paa, siger, at det er Menighedens Flertal, der indirekte gennem Menighedsudvalg indstiller 3 til direkte Valg af Menigheden, vil det sige, at man lægger Valget af Præster helt og holdent i Menighedens Haand, men det er jo ganske klart, at det kan man slet ikke blive staaende ved. Siger man, at det er Mængden, der helt ud skal bestemme, hvem der skal prædike i Landet, maa man, hvad jo ogsaa begge de ærede Medlemmer ville, gaa videre og sige, at det ogsaa er Flertallet, som bør bestemme, hvad disse deres Præster kunne lære fra Prædikestolen. Saa maa man med logisk Nødvendighed komme til ogsaa at afskaffe Præsteløftet, og saa vil man ikke have anden Grænse tilbage for, hvad der skal prædikes fra Prædikestolen, end at den kun maa betrædes af teologiske Kandidater; men en saa kinesisk Bestemmelse kan man ikke i Længden blive staaende ved i et frisindet Folk. Det er jo dog sikkert nok, at en teologisk Eksamen er